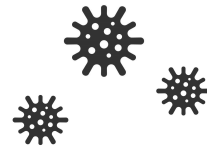

HASTA SAHİBİ BİLGİ KİTAPÇIĞI

FİP HASTALIĞI NEDİR?

Koronavirüsler (CoV), insan ve hayvan sağlığını tehdit eden yaygın ve önemli patojenlerdendir. İnsanlarda, koronavirüslere bağlı ortaya çıkan hastalıklar, şiddetli akut solunum sendromu (SARS), Ortadoğu Solunum sendromu (MERS) ve en son pandemiye sebep olan SARS CoV2 (Covid-19)'dur.

Koronavirüsler balıklardan, sürüngenlere, kuşlardan memelilere tüm canlı gruplarına etki eden bir virüstür. Feline enfeksiyöz peritonitis (FİP) ise evcil ve vahşi kedilerde, feline koronavirusların (FCoVs) sebep olduğu öldürücü bir hastalıktır. Kedi Koronavirüslerinin (FCoV'lerin); öldürücü feline enfeksiyöz peritonitis virüs (FIPV) ve bağırsaklarda yerleşik feline enterik coronavirus (FECV) olarak bilinen 2 biyotipi bulunur.

Kedi popülasyonlarının %90'ında FCoV bulunur ve çeşitli sebeplerle enfekte taşıyıcı kedilerde FİP gelişir. FİP gelişmesiyle ilgili iki yolun olduğu düşünülmektedir. İlki feline enterik (FECV) virüsünün virulansı yani hastalık yapma yeteneği yüksek suşlarının FİP hastalığına sebep olduğu şeklindedir. İkincisi ise feline enterik coronavirus (FECV) enfekte kedilerde, virüsün spontan mutasyona uğraması ve mutasyon sonucu virüsün bağışıklık hücreleri olan makrofajlarda sürekli replikasyon yeteneği kazanan öldürücü virüse (FIPV) dönüştüğü şeklindedir. Bu konuda ikinci yolun daha olası olduğu düşünülmekte ve genetik çalışmalar devam etmektedir.

FİP hastalığı FIPV'e karşı vücudun verdiği bağışıklık tepkisine göre ıslak veya kuru formda gelişir. Bazı vakalarda bağışıklık durumuna göre her iki form da görülür.

- Karında yada göğüste (akciğer, kalp boşluğunda) sıvı toplanması şeklinde belirti (semptom) oluşturan **Yaş FİP**
- Hiçbir semptomun dışarıdan belirgin olarak görülmediği halsizlik iştahsızlık ve keyifsizlik şeklinde seyreden **Kuru FİP**
- Fark edilememiş, teşhisi yapılamamış yada geç teşhis konulmuş Kuru FİP'in ilerleyerek sinir sistemi ve beyinde lezyonlar oluşturduğu ve nörolojik belirtilerin ortaya çıktığı **Nörolojik FİP**
- Teşhisi yapılamamış yada geç teşhis konulmuş kuru FİP'in ilerleyerek gözde ve görme merkezinde lezyonlar oluşturduğu ve oküler belirtilerin ortaya çıktığı **Oküler FİP**

Yaş formda damarlarda şiddetli bir iltihaplanma (vaskülit) olur, damarlar protein kaybeder ve göğüs ile karın boşluğundaki organların arasında, kalp zarı ile kalp arasında sıvı toplanır. Kedinin karnı şişir. Bazı kedilerde göğüs boşluğundaki sıvıdan dolayı nefes darlığı da vardır. Teşhisi kolaydır. Sıvı örneği alınarak Rivalta Testi yapılır ve kesinleştirilir.

Kuru formda ise iç organlarda (bağırsak, karaciğer ve böbrek başta olmak üzere) enflamasyon başlar. Bu safha başlangıç safhasıdır kan testlerinde belirti vermez, değerlerde hafif yükselme yada düşüş şeklinde kendini belli eder. Kedide keyifsizlik, halsizlik, yemek yememe, kilo kaybı, vücut ısısında artış, saklanma, depresyon gibi davranışlar gözlenir bazılarında ise kum yeme yada duvar yalama gibi pika davranışı görülür. Bu belirtilere yönelik bir süre antibiyotik kullanılmasına rağmen durumda değişiklik yoksa FİP ihtimalini düşünmek gerekir. Deneyimli hekimler ve kedi sahipleri hastalığın başlangıç aşamasında bunu anlayabilir.

Nörolojik formda ise iç organlarda (bağırsak, karaciğer ve böbrek başta olmak üzere) enflamasyon ilerlemiştir. Virus artık beyine ve merkezi sinir sistemine ulaştığından belirgin nörolojik semptomlar görünür hale gelmiştir. Bazı vakalarda nörolojik semptomlar belirgin olsa da kan testlerinde değerler normal seyredebilir. Nörolojik formun başlangıcında bacaklarda güçsüzlük, yürüyüşte hafif aksama vardır. Hastalık ilerledikçe dengesizlik artar, yürüyüş bozulur, arka yada ön ayaklarda kısmi felç ve beyinde oluşan lezyonlar sebebiyle titreme, ataklar, nöbetler ve tüm vücutta felç gelişir. Bu aşamanın başlangıcında FIP yerine toksoplazma yada kulak iltihabı teşhisi konulabilir. Deneyimli hekimler ayırıcı tanı yapabilir ve vakit kaybetmeden FIP tedavisine başlar.

Oküler formda nörolojik forma benzer seyir vardır. İç organlarda (bağırsak, karaciğer ve böbrek başta olmak üzere) enflamasyon ilerlemiştir. Virus göze ulaşarak belirgin üveyit, glokom gibi gözde kanlanma, şeffaflığın azalması, göz küresinin büyümesi belirtiler verir. Bazı vakalarda oküler semptomlar belirgin olsa da kan testlerinde değerler normal seyredebilir. Oküler form nörolojik form ile birlikte gelişebilir. Beynin görme merkezinde oluşan lezyonlar sebebiyle göz bebeklerinde büyüklük farkı, körlük, göz bebeklerinin istemsiz hareketi gibi semptomlar oluşabilir. Bu aşamada yalnızca göz damlaları ile müdahale semptomları hafifletir fakat hastalığın ilerlemesini önlemez. Deneyimli hekimler semptomlara yönelik destekleyiciler ile birlikte vakit kaybetmeden FIP tedavisine başlar.

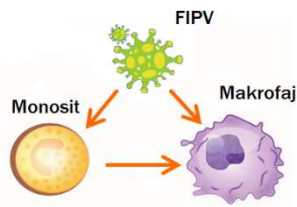
VİRÜS NASIL HASTALIK OLUŞTURUR?

NASIL BAŞLAR?

Kedilerin enfeksiyöz peritonitisi olarak bilinen FIP, kedilerin bağışıklık sistemini etkileyen bir hastalıktır. Kedilerin çoğunda koronavirüs vardır, öldürücü değildir. Herhangi bir sebeple kedinin bağışıklığının düşmesi, stres, aşı, ameliyat gibi nedenlerle koronavirüs (FCoV) mutasyona uğrayarak ölümcül FIP virüsüne dönüşür.

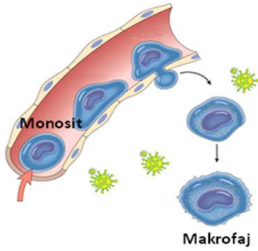

Bu mutant virüs, kedilerin enfeksiyöz peritonit virüsü (FIPV) olarak bilinir ve **başlangıçta kalın bağırsak dokularında bulunur.**

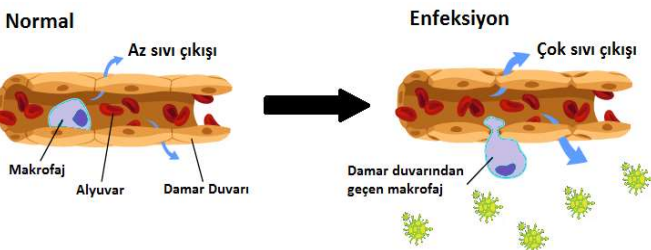

Kedinin bağışıklık sistemi değişen virüse karşı savunmaya geçer. Kandaki bağışıklık hücreleri akyuvarların bir çeşidi olan monosit hücreleri farklılaşarak makrofajlara dönüşür.

Makrofajlar virüsleri (ve vücuda giren diğer mikropları) yutan dev hücreler olarak vücudun ilk savunmasını oluşturur. Kan damarlarında devriye gezen makrofajlar mutasyona uğrayan virüsleri yutmak üzere kan damarlarından virüslerin olduğu dokulara geçer.

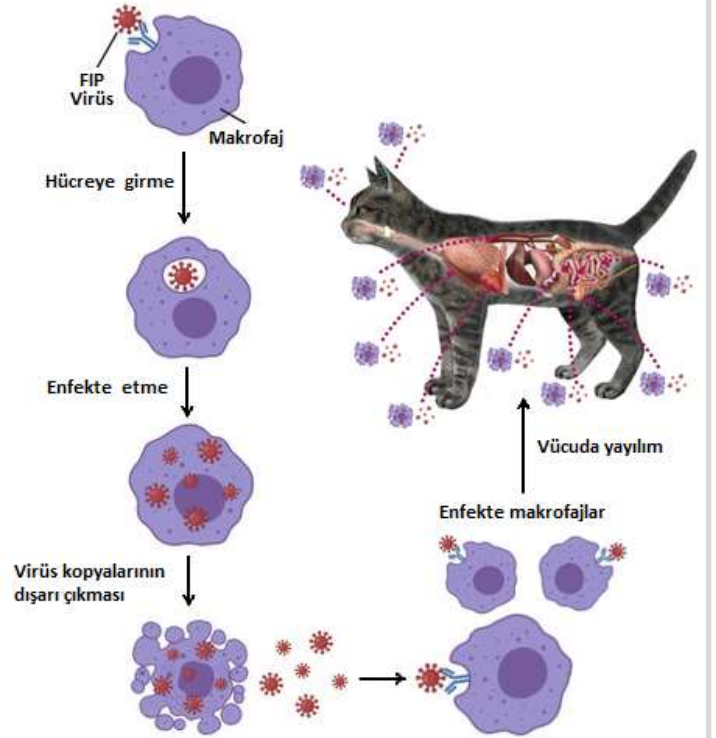
Bazı kedilerde virüse karşı savunma tepkisi olarak kan damarların geçirgenliği artar ve genişler. Bu durum uzun sürerse kan damarları iltihaplanır, damarlarda yangı oluşur. Kan damarlarının hasar görmesi kan dolaşımını olumsuz etkiler. Kan damarları dokuları ve iç organları yeterince oksijenle besleyemez, oksijensiz kalan dokular ve organlar zarar görür. Damar duvarlarından kan plazması (protein yoğun sarı renkli bir sıvı) sızar.

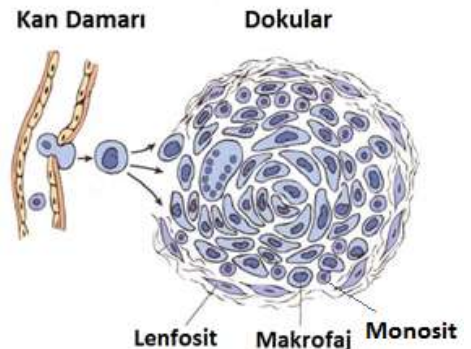
FIP hastalığının ıslak (yaş) formunda genellikle karında bu sıvı birikmeye başlar. Bazı kedilerde ise göğüs boşluğunda da sıvı birikir.

NASIL GELİŞİR?

FIP virüsü mide-bağırsak duvarı hücrelerine gelen makrofajların yüzeyine tutunarak makrofaj hücresinin içine girer ve onları enfekte eder. FIPV ile enfekte olmuş makrofajlar, daha sonra karın ve göğüs boşlukları içindeki diğer bölgelere, iç organlara, akciğerlere, kalbe, sinir sistemine, gözler ile beyin gibi organlara seyahat ederken virüsü tüm vücuda yayar.

Makrofajlar vücudun diğer bölgelerine seyahat ederken, çok sayıda diğer bağışıklık hücreleri de (nötrofiller, monositler ve lenfositler), kan dolaşımından virüsten etkilenen bölgelere gelmeye başlar. Virüsün enfekte ettiği tüm bölgelere alarma geçmiş makrofaj ve diğer bağışıklık hücrelerinin de gelip yığılması ve bağ dokusu hücreleri ile bir araya gelmesi ile dokularda granülom denen yumrular (kitleler) oluşur. Bağışıklık hücrelerinin bu aktivasyonu nedeniyle, dokularda iltihaplanma kaynaklı makrofaj kümelenmiş ve yığılmış lezyonlar meydana gelir. Bu lezyonlar dokularda bozulmaya, organların çalışmamasına, ölümcül organ bozukluklarına ve en sonunda Çoklu Organ Yetmezliğine neden olur. FIP olan kedilerde iç organ hasarına sebep olan bu bozulmalardır.

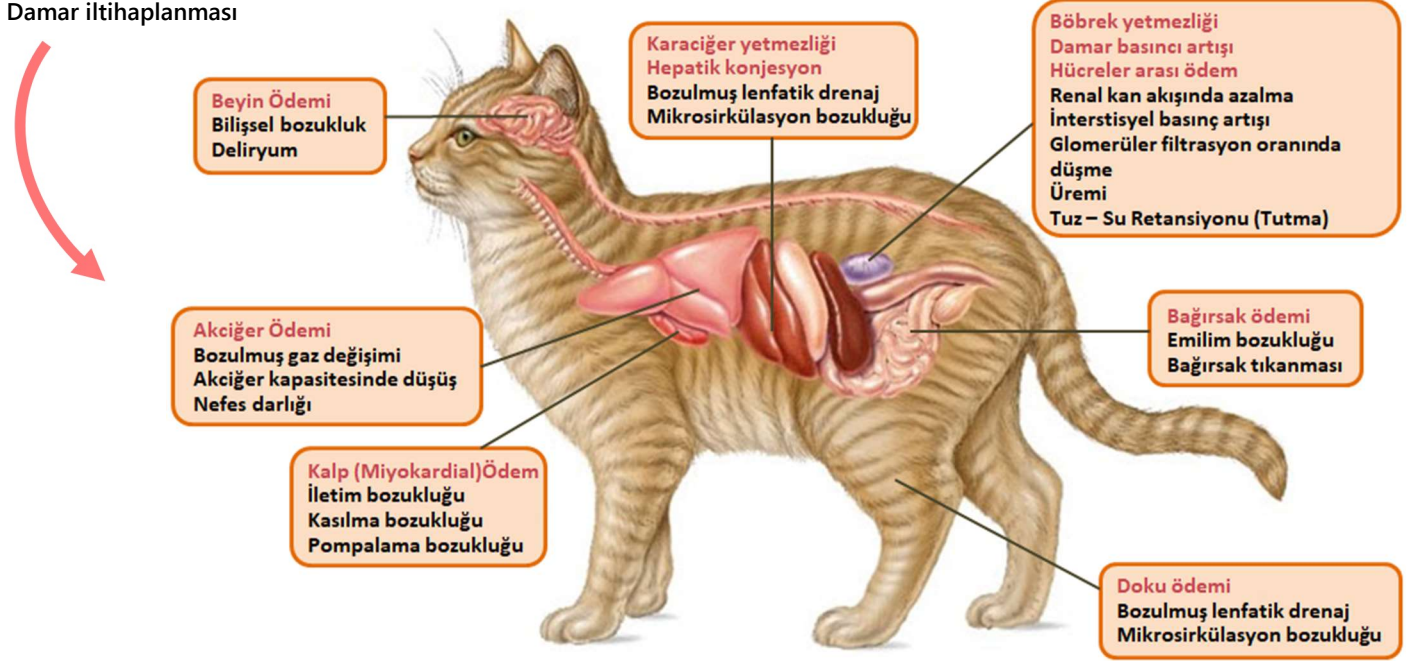
NASIL KÖTÜYE GİDER?

Vaskülit

Damar iltihaplanması

Vücudun dokularında FIP virusu kaynaklı iltihaplı bir tepki olan granülomlar vücudun virüse karşı oluşturduğu bir savunma mekanizmasıdır. Granülomlar genellikle lenf düğümleri, akciğerler, karaciğer, deri, bağırsaklar, böbrekler ve diğer organlarda ortaya çıkabilir. FIP hastalığında ortaya çıkan diğer ciddi sorun vaskülit (damar iltihabı) ise bağışıklık sisteminin yanlışlıkla kan damarlarına saldırmasıyla ortaya çıkar ve bu durum damar duvarında iltihaplanmaya neden olur. Bu iltihaplanma sonucu damar duvarı kalınlaşır, zayıflar, daralır veya yarık oluşur, bu da kan akışını kısıtlayarak organ ve dokularda hasara yol açabilir. FIP virüsü nedeniyle meydana gelen bu yumrular ve vaskülit nedeniyle organ yetmezliği şekillenir.

FİP BELİRTİLERİ NELERDİR?

Genel Durum

Yüksek ateş, kilo kaybı, stres, halsizlik, durgunluk, yorgunluk, titreme, kuma yatma, kum yeme, duvar yalama, ishal, tüylerde dökülme (boyun, sırt, kuyruk, karın), tüylerde yağlı görünüm, soluk renkli dış etleri, çok sık su içme, su içmeme, iştahsızlık, keyifsizlik, saklanma, topallama-eklem problemleri, tepki vermeme, bilinç bulanıklığı, büyüme ve gelişme geriliği (yavru kedilerde)

Gözler

Göz bebeklerinin büyümesi, göz bebeklerinde büyüklük farkı, saydam tabakada matlaşma, göz içinde kırmızı/kanlı alanlar, üveyit, konjunktivit, gözlerde kayma, göz bebeklerinin titremesi, geçici körlük, iris renginde değişme, göz içinde sıvı birikmesi, gözün şişmesi, gözde sulanma

Sinirsel

Sinirsel ataklar, nöbetler, dengesiz yürüme, ön ayaklarda güçsüzlük, arka ayaklarda güçsüzlük, idrar – dışkı kaçırmama, idrar – dışkı yapamama, geçici felç, geçici körlük, başın yana yatması, kendi etrafında dönme

Sindirim - Boşaltım

İştahsızlık, kusma, kilo kaybı, ishal, siyah renkli dışkı, kabızlık

Karaciğer – Böbrek

Sarılık (kulak, göz, deri, dış etlerinde sararma), aşırı su içme, sık idrar yapma, sarı renkte idrar, kahverengi idrar, dışkı renginin açılması, karaciğer ve böbreklerde büyüme

Kalp – Akciğer – Dolaşım

Karın boşluğunda sıvı (rengi genellikle sarı, bazı durumlarda safra ile karışarak yeşil renkli yada kanla karışarak kırmızımsı renkte) toplanması, kalp zarı ile kalp arasında sıvı toplanması, göğüs boşluğunda sıvı toplanması, sık nefes alma, zor nefes alma, diyaframdan nefes alma, kol bacaklarda ödem, kalp yetmezliği, kansızlık, çabuk yorulma

Kan Testi, Biyokimya Analizi, Ölçümler

Total protein seviyesinde artma, albumin/globülin oranının azalması, globulin seviyesinde artma, lenfosit sayısında azalma, nötrofil sayısında / yüzdesinde artma, bilirubin artışı, non-rejeneratif anemi, yüksek FCoV antikor titresini saptanması (FIPLi kedilerin hızlı antikor test kitleri genelde Corona pozitif çıkar - ancak negatif çıkması FIP olmadığı anlamına gelmez), röntgende karında, göğüste sıvı görülmesi, alınan sıvının altın renkte olması ve Rivalta testinin pozitif olması, Elisa Testi S4, S5, S6 düzeyleri, ultrasonda doku ve organlarda granülomatöz yapıların bulunması, vücut sıvısı örneklerinin (akciğer, göğüs boşluğu, karın boşluğu, beyin-omurilikten alınan sıvı örnekleri) mikroskopik incelemesinde makrofaj ve nötrofillerin yoğun görülmesi.

FİP BELİRTİLERİ NELERDİR?

KARINDA SIVI

ZAYIFLIK

SUSUZLUK

KORNEA İLTİHABI

GÖZDE KANLI SIVI

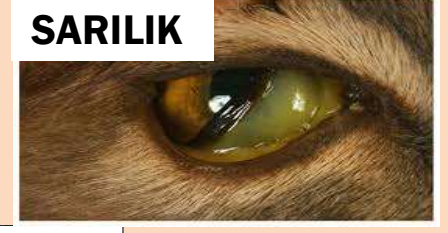
ALOPESİ

GÖZ BEBEĞİ FARKI

SARILIK

ALOPESİ

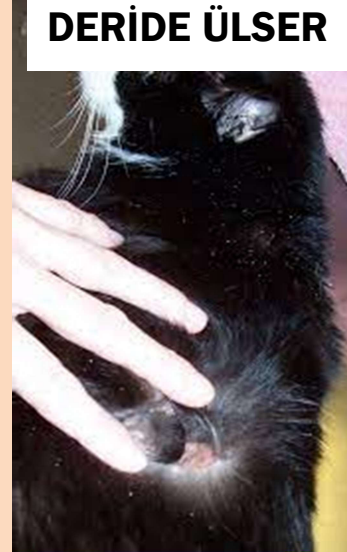
GÖZ RENGİ DEĞİŞİMİ

GLOKOM

DERİDE ÜLSER

BACAKLARDA FELÇ

SARILIK

ANEMİ

KEDİMİN FİP OLMA İHTİMALİ NEDİR?

(Kedinin geçmiş hikayesi)

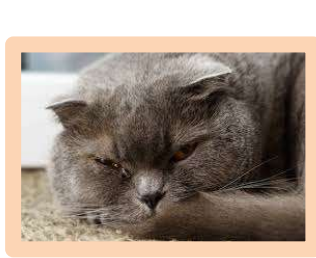
Geçmiş hikaye: Eksik gelişim, tekrar eden enfeksiyonlar, yakın zamanda yaşanan stresli bir olay (ameliyat, yeniden ev sahibi olma, seyahat, kaza geçirme, aşı, diğer hastalıklar, idrar yolları tıkanması, hamilelik-doğum), kilo ve iştah kaybı sonrasında FIP gelişme ihtimali vardır.

 Yavru ve genç kedilerin FIP olma ihtimali daha yüksektir.

 Yavru kedilerin **yaş FIP** olma ihtimali daha yüksektir.

 Gelişme geriliği yaşayan, büyümeyen kedilerde FIP gelişme olasılığı yüksektir.

 Erkek kedilerin FIP olma ihtimali daha yüksektir.

 Yaşlanma FIP'in ortaya çıkmasında etkindir. 5 yaş üzeri kedilerde yaşlılığa bağlı olarak FIP gelişebilir.

 Safkan kedilerde, genetik faktörler nedeniyle karışık ırk kedilere kıyasla FIP daha yüksek oranda görülür.

 Kalabalık veya stresli çok kedili ortamlarından gelen kedilerde FIP gelişme olasılığı daha yüksektir.

 Sokaktan sahiplenilen kedide yer değişikliği stresi nedeniyle FIP olma ihtimali vardır. Evdeki kedide de yeni kedinin gelmesi stres yaratabilir.

 Evde bakılan yavru kedinin sahiplendirilmesi sonrasında yer değişikliği nedeniyle FIP olma ihtimali vardır.

 Terk edilmiş ve yeniden ev sahibi olmuş kedide stres kaynaklı FIP gelişme ihtimali vardır.

 Kızgınlığa girme, çiftleşme, hamile kalma, doğum yapma sonrasında FIP'in ortaya çıkma olasılığı yüksektir.

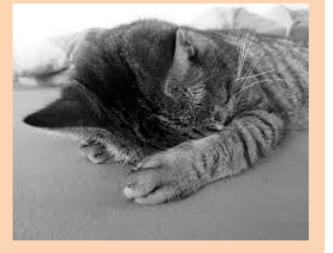

İdrar yolları tıkanıklığı, ciddi enfeksiyon geçirme sonrasında FIP'in ortaya çıkma olasılığı yüksektir.

Operasyon geçirme (kısırlaştırma, diş çekimi yada diğer) sonrasında FIP'in gelişme olasılığı yüksektir.

Evden kaçan, kaza geçiren kedilerde stres ve bağışıklık düşmesine bağlı olarak FIP gelişebilir.

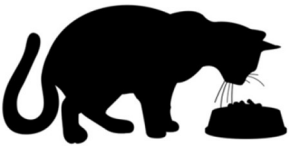
Mevsim geçişlerinde bağışıklığın düşmesine bağlı olarak FIP gelişme ihtimali vardır.

Seyahat eden, yazlık vs gibi evi dışında başka bir yerde kalmış kedilerde ve bir süreliğine pansiyonda bırakılan kedilerde eve döndükten sonra zayıflama ve keyifsizlik, tüy kalitesinde bozulma FIP ihtimaline işaretler.

Aşı yapılması ve traş uygulaması sonrasında FIP'in gelişme ihtimali vardır.

Stres kediler için birinci tetikleyicidir. Kediler strese daha yatkın hayvanlardır. Bu sebeple bu dönemlerde kedi FIP belirtileri göstermeden bağışıklığının yükseltilmesi mümkünse kısa süreli de olsa koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınması gerekir. **FIP gelişme ihtimali olan dönemlerde kısa süreli profilaktik antiviral tedavisi yapılarak vücuttaki koronavirus yükü azaltılmalıdır.** Bu dönemlerde kedinizi gözlemlemeli gerekli kontroller için **FIP konusunda deneyimli bir veteriner hekim** görüşü almalısınız. 🐾

FİPLİ KEDİMİ NASIL BESLEMELİYİM?

(İştahsız kedileri ikna etmek)

Kediler hastalandıklarında yemek yemeyi bırakırlar. Yemek yemedikçe kendilerini daha kötü hissederler ve yemek yeme ihtimalleri daha da azalır. Bu, bir kedinin iyileşmesi için derhal durdurulması gereken bir kısır döngüdür. Yemek yemesi, ihtiyacı olan enerjiyi alması için şarttır. Yemek yemeyen kedide anemi ve karaciğer yetmezliği gelişir yada FIP nedeniyle varolan yetmezlik ilerler.

Kediler yemek yemeden biraz daha uzun süre kalabilirler, ancak su çok önemlidir. Su içmeyen her kedi hızla kötüleşir. Su içmeyi reddeden kedilere ağızdan enjektör ile yavaş ve dikkatli şekilde su verilmesi gerekebilir. Su içmeyen, susuz kalan kedide böbrek yetmezliği gelişir, kan dolaşımı bozulur ve kalp krizi olur.

Kedinin su içmeyi reddettiği ve aşırı susuz kaldığı durumlarda, veterinerde serum almaya ihtiyaç duyabilir. Akciğerde ödem oluşmaması için serum yavaş hızda verilmelidir, bu sürede kedinizin veterinerde birkaç gün kalması gerekebilir.

FIP hastalığında veterinerinizi tavsiye ettiği kaliteli protein içeren sindirilebilirliği yüksek mamalar tercih edilmelidir. Ancak hasta kediler her zaman yedikleri kuru mamayı da yemeyi bırakabilir. Kedinizin seveceği mamayı bulmak kolay değildir.

Tedavi devam ederken kediyi güçlü tutmak için mutlaka yemek yemesini sağlamak gerekir. İştahı olmayan kedinin yemesini teşvik etmek için önüne az miktarda mama koyabilirsiniz bitirdikçe tekrar eklediğinizde kokusu taze kalır. Büyük miktarda yiyeceği bir kerede tabağına bırakmaktansa, sık aralıklarla az miktarda yiyecek vermek en iyisidir. Mamasını çekici hale getirmek için üzerine ödül maması yada balık yağı eklenebilir. Kedinize hazır yaş mama da verebilirsiniz ancak yaş mamalar lezzetli olsa da besin değerleri yoktur. **Kediniz kuru mama yemek istemiyorsa yada iştahsız ise içeriği kaliteli bir kuru mamayı öğütüp toz haline getirip sulandırarak enjektör ile az az sık sık yedirmelisiniz.** Bazı hasta kediler elle beslenerek daha fazla yemeye teşvik edilebilir.

Kedinize lezzetli, yüksek enerjili, yüksek oranda sindirilebilir püre, çorba gibi sıvı kıvama getirilmiş proteinli küçük, sık öğünler verebilirsiniz. **Böbrek yetmezliği riski bulunan kedilerde proteini yüksek besinlerin verilmesi sakıncalıdır.**

Hasta kediniz için bir tencerede ilikli kemik suyu yapabilirsiniz. Baharatsız kemik suyu lezzetli, besleyici ve protein ve kolajen açısından yüksektir. Et suyunu buz kalıplarına boşaltıp dondurucuda tutabilir her gün 1-2 tanesini çözdürüp içirebilirsiniz. Yalayabilecekleri küçük et suyu paketleri de cazip gelebilir.

Kedinizi, baharat eklenmeden pişirilmiş etle besleyebilirsiniz. Kümes hayvanları, sığır eti veya kuzu eti deneyebilirsiniz. Eti küçük parçalar halinde kesip tavada soteleyebilir veya fırınlatabilirsiniz. Seviyorsa ciğer kalp gibi sakatatlar da pişirilerek verilebilir.

Sade pişmiş balık da deneyebilirsiniz. Sardalya, mezgit gibi bazı beyaz balıkları haşlayabilirsiniz yada tavada az yağ ile kızartabilirsiniz. Bazen konserve balık da hasta kediyi cezbedebilir. Balık çiğ verilmemelidir.

Haşlanmış yumurta da iyi bir protein ve besin kaynağı olarak verilebilir. Yumurta kedinizin esansiyel aminoasit ihtiyacını karşılar. Yumurta piştiğinde besin değeri artar. Çiğ yumurta tercih edilmemelidir.

Kefir ve yoğurt probiyotik desteği sağlar, sindirimi düzenlemeye yardımcı olur. Kefirin tadını beğenmez ise zorla verilmemelidir. Ancak şiddetli ishal varsa veterinerinizin vereceği probiyotik desteğe ihtiyaç vardır.

SIKÇA SORULAN SORULAR

- 1** FIP öldürücü müdür?

FIP müdahale edilmezse kesinlikle öldüren bir hastalıktır.
- 2** FIP bulaşıcı mıdır?

Aynı yere dışkılayan kedilerde bulaşma riski vardır. Dışkılarını kapatmaları esnasında FIPlı bir kedinin dışkısındaki virüs patilerine bulaşır, temizlenirken patilerinden ağızlarına oradan da beslendikleri kaplara bulaşarak sindirim sistemine girer.
- 3** Tedaviye nasıl başlayabilirim?

Veteriner hekim görüşü yada FİP belirtileri gösterir testler sonucunda konulan teşhis ile başlamanız gerekir.
- 4** Kedimin iyileşmesi ne kadar sürer?

Minimum 90 gündür. Nörolojik ve oküler formda formda süre uzayabilir. Daha az sürede FİP tedavisi başarılı olmaz ve nüks riski artar.
- 5** Kedim artık düzeldi tedaviyi bırakabilir miyim?

Hayır, semptomların ortadan kalkması virüsün vücuttan tamamen elimine edildiği anlamına gelmez. Süre dolmadan tedavi yarıda bırakılmamalıdır.
- 6** Kediye sokakta tedavi yapabilir miyim?

İlacın zamanında verilmesi ve tedavinin düzenli olarak yapılması gerektiğinden tedavi süresince kedinin uygun bir yerde tutulması gerekir.
- 7** İlaçlar kedime ağır gelir mi?

Hayır, ilaçlar düzenli verilmezse hastalık ilerler kedinin durumu kötüleşir. Aslında yetersiz doz sakıncalıdır.
- 8** İlaçlar kedimin iç organlarına zarar verir mi?

Hayır. İç organlara zarar veren FİP hastalığına sebep olan virusun ta kendisidir.
- 9** Antibiyotik kullanmak gerekirse tedaviyi kesmeli miyim?

Hayır, tedavi esnasında antibiyotikler kullanılabilir, yasaklı olmayan antibiyotikler kullanılırken ilaçlar ağır gelir denilerek FİP tedavisinden vazgeçilmemeli, ara verilmemelidir.
- 10** Yasaklı antibiyotikler nelerdir?

Baytril başta olmak üzere florokinon grubu antibiyotiklerdir.
- 11** Tedavi ne zaman bitiyor?

90 günlük tedavi süresi tamamlandıktan sonra yapılacak testler ve veteriner hekim görüşü ile tedavi süresi uzatılır yada sona erdirilir. Daha az sürede tedavi kesilirse hastalığın kaldığı yerden devam etme ihtimali yükselir. Bu nükstür.
- 12** Evde başka kedilerim var onlara bulaşır mı?

FİP virüsü dışkıda bulunur. FİP tedavisine başlanan kedinin ilk 30 gün diğer kedilerden ayrı tutulması, aynı tuvaleti ve mama-su kaplarını paylaşmamaları gerekir.
- 13** FIPlı kedilerim bir arada kalabilir mi?

FIPlı olan kediler bir arada tutulabilir.
- 14** Kedime her mamayı verebilir miyim?

Kedinin testlerine, yaşına ve durumuna uygun şekilde beslenmesi gerekir. Böbrek yetmezliği olan kedi düşük proteinli mama yemelidir. Yoğun ishal durumunda özel gastrointestinal mama yemelidir.

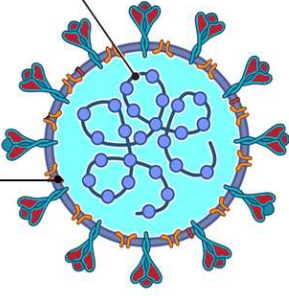
- 15** Kedim su içmiyor ne yapmalıyım? Kedinizin susuz kalmaması hayati önem taşır. **Kedinizin kendi kendine su içmesini beklemeden** onu teşvik etmeli, et suyu hazırlamalı, içmiyorsa dikkatlice içirmelisiniz.
- 16** Kedim yemek yemiyor ne yapmalıyım? İştahsız kediniz beslenmelidir ve enerjisiz kalmamalıdır. **Kedinizin kendi kendine yemek yemesini beklemeden** onu teşvik etmeli, en sevdiği yemekleri hazırlamalı, yemiyorsa elle (zorla) besleme yapmalısınız.
- 17** Kedim kum yiyor ne yapmalıyım? Bentonit kum yemesi kedinizin zehirlenmesine ve bağırsaklarının tıkanmasına sebep olur. Bentonit kum yerine çam peleti, gazete vb. kullanmalısınız. Bu burumda vitamin ve mineral takviyesi gereklidir.
- 18** Kedim idrarını yapmıyor, neden? Nörolojik FİP görülen kedilerde 1 günden fazla idrar yapmama akut böbrek yetmezliğine sebep olur. İdrar kesesinin dolu olup olmadığı mutlaka kontrol edilmeli elle boşaltılamıyorsa derhal veterinerlere götürülmelidir.
- 19** Kedimin bacakları ve kalçası sürekli ıslak ve idrar kaçırıyor, neden? FİP nedeniyle alt idrar kesesinin sinir hücreleri zarar görür, kese dolduğunda sinirler beyine sinyal göndermez, aşırı biriken idrar mesane kaslarına baskı yapar ve idrar sızdırmaya sebep olur. Bu durumda böbrekler için önlem alınması gerekir.
- 20** Kedim kaka yapmıyor, neden? 2 günden uzun süren kabızlığa önlem alınmalıdır. Dışkı bağırsakta kaldıkça nemini kaybederek katılaşır. Bu durumda kediye yağlar (kantaron, zeytinyağı vb) verilebilir yada veteriner bağırsak kayganlaştırıcı reçete edebilir.
- 21** Kedimin ishali geçmiyor, ne yapabilirim? İshal FİP'li kedilerde sık rastlanan bir durumdur. Yağlı yiyecekler, yaş mama ishale yol açabilir. Şiddetli ishalin 3 günden uzun sürmesi ciddi bir durumdur. İshal nedeniyle vücut hızla su kaybeder. Probiyotik takviyesi yapılabilir. Uzun süren ishal için mutlaka veterinerlere gidilmelidir.
- 22** Kedim kakasını tutamıyor, her yere kaka yapıyor ne zaman düzelir? FİP, anüs kaslarını kontrol eden sinirlerde hasar yaratır. Sinir hücreleri onarımı zaman alır. Bazı kedilerde 2-3 ay sonunda düzelme görülürken bazı kedilerde devam eder. Bazı durumlarda dışkı kaçırma devam edebilir. Bu durumda tedavi uzatılabilir.
- 23** Kedimin idrar tutamama problemi ne zaman düzelir? İdrar kesesi kaslarını kontrol eden sinirlerde hasar yaratan FİP hastalığıdır. Sinir hücreleri onarımı zaman alır. Bazı kedilerde tedavi sonunda düzelme görülürken bazılarında devam edebilir. Bu durumda tedavi uzatılabilir.
- 24** Tedavi bittikten sonra ne yapmalıyım? Tedavi sonrası vücudun kendini tamir etmesi dokularda yenilenme için beslenme ve takviyeler gereklidir. Ancak bağışıklık güçlendiriciler henüz verilmemelidir. Tedaviden sonraki ilk 6-8 ay vücutta kalmış virüslerin tekrar viral enfeksiyon oluşturma ihtimaline karşı kontrol yapılmalı profilaktik destekler kullanılmalıdır.

EİDD-2801 NASIL ÇALIŞIR?

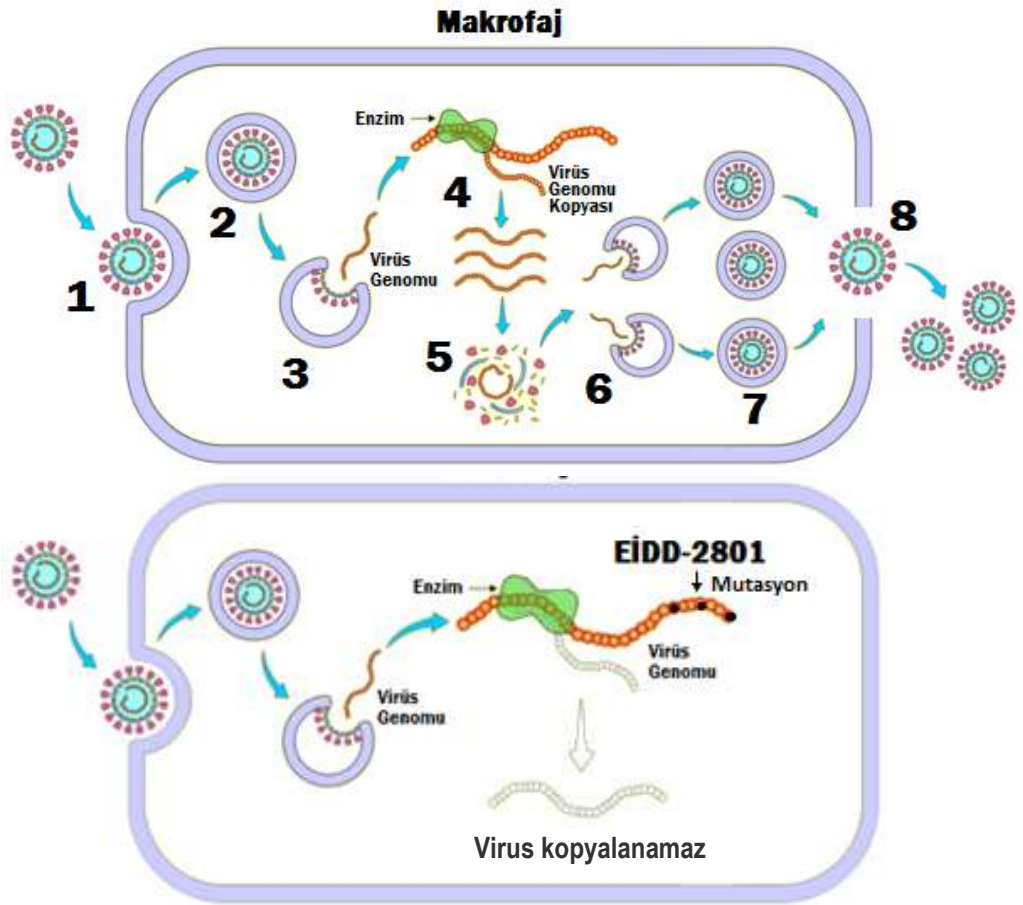
Virüs Genomu

Kılıf

Virüslerin hastalık oluşturmalarının sebebi kendilerini hızla kopyalamalarıdır. Ancak bunu kendi başlarına yapamazlar, içine girdikleri canlının hücrelerini kullanırlar. FİP virüsleri ise kopyalarını oluşturmak için kedilerin bağışıklık hücreleri olan makrofaj hücrelerini kullanır. Virüs makrofaj içine girdiğinde kendini kopyalamak için enzim denilen bir biyolojik moleküle ihtiyaç duyar. Virüsler yalnızca bir genetik kod dizisi (Genom) ve bunu çevreleyen kılıfa sahip yapılardır. Korona virüslerde ve FİP virüsünde kılıf üzerinde dikene benzer çıkıntılar da bulunur. Bunlar sayesinde FİP virüsü gireceği hücreye yani kedinin savunma hücreleri olan makrofajlara tutunur ve içine girer.

- 1 Fip virüsü makrofajların yüzeyine tutunur
- 2 Makrofajın içine girer
- 3 Kılıfını açarak genomunu hücre içine bırakır
- 4 Makrofajın enzimlerini kullanarak genomunu kopyalar
- 5-6 Genomlara kılıflar üretir
- 7-8 Oluşan yeni virüsler makrofajı terk eder

EİDD-2801, FİP virüsünün genetik kodundaki yapıtaşlarının yerine geçerek hatalar meydana getirir, virüs genomu daha sonra yeni virüsler üretmek için kopyalandığında, mutasyon adı verilen çok sayıda hatalar içeren artık bozulmuş bir diziye dönüştüğünden kopyalanamaz hale gelir. Kopyalarını üretemeyen virüsün etkinliği durur.

GS-441524 ve EİDD-2801 Farkı

GS-441524, enzime bağlanarak kopyalamayı durdurur virüse müdahale etmez, EİDD-2801 ise enzim faaliyetine müdahale etmez virusun kendisine müdahale eder. EİDD-2801 virus genomunu bozarak, hatalı genomdan hatalı kopyalar çoğaltılmasını en sonunda virusün neslini tamamen kaybetmesini sağlar.